

OBYWATELE UKRAINY ZATRUDNIENI NA
ZACHODNIOPOMORSKIM RYNKU PRACY W 2022 ROKU
Z PERSPEKTYWY PRACODAWCÓW

2023

WOJEWÓDZKI
URZĄD PRACY
W SZCZECINIE

Pomorze
Zachodnie

Zapraszam Państwa do zapoznania się z wynikami II części badania **Obywatele Ukrainy na zachodniopomorskim rynku pracy z perspektywy pracodawców**. Badanie zostało zrealizowane w IV kwartale 2022 roku przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie. Celem badania było zapoznanie się z doświadczeniami i opiniami związanymi z zatrudnianiem obywateli Ukrainy, a także ocenami oraz przewidywaniami dotyczącymi prowadzenia działalności gospodarczej przez zachodniopomorskich pracodawców.

Opracowanie skierowane jest do wszystkich osób zainteresowanych problematyką sytuacji obywateli Ukrainy na zachodniopomorskim rynku pracy, a zwłaszcza osób reprezentujących instytucje realizujące zadania w zakresie wsparcia, w tym zadania wpisujące się w polityki samorządu województwa dotyczące włączenia społecznego oraz związane z działaniami mającymi na celu wspieranie równowagi na rynku pracy.

Badanie nie zostałooby zrealizowane bez życzliwej współpracy ze strony przedsiębiorstw, których przedstawiciele zdecydowali się wziąć udział w badaniu. Pragnę zatem podziękować respondentom za zaangażowanie i wysiłek włożony w realizację projektu badawczego.

Andrzej Przewoda
Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie

WOJEWÓDZKI
URZĄD PRACY
W SZCZECINIE

SPIS TREŚCI

ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW 02

Zatrudnianie cudzoziemców,
w tym obywateli Ukrainy

FORMY WSPARCIA 04

Pozapłatcowe formy wsparcia
oferowane pracownikom
z Ukrainy

KONDYCJA FIRMY 06

Ocena czynników
wpływających na kondycję
firmy

WOJEWÓDZKI
URZĄD PRACY
W SZCZECINIE

METODOLOGIA BADANIA I CHARAKTERYSTYKA BADANEGO ŚRODOWISKA

LICZBA ZREALIZOWANYCH WYWIADÓW

LICZBA ZREALIZOWANYCH WYWIADÓW

Badanie zostało zrealizowane w ramach Umowy Partnerstwa Lokalnego Na Rzecz Badań Rynku Pracy, zawartej w 2010 r. pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Szczecinie, a powiatowymi urzędami pracy z terenu województwa zachodniopomorskiego.

W badaniu wzięli udział pracodawcy, którzy powiadomili powiatowe urzędy pracy o zatrudnieniu obywateli Ukrainy na mocy specustawy.

Badanie zostało przeprowadzone przez Wydział Badań i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie przy pomocy techniki CAWI (Computer Assisted Web Interview).

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie badania „Obywatele Ukrainy na zachodniopomorskim rynku pracy z perspektywy pracodawców”, 2022.

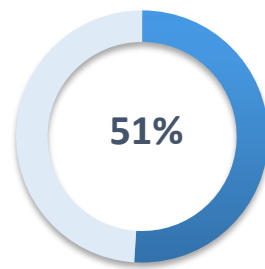
WOJEWÓDZKI
URZĄD PRACY
W SZCZECINIE

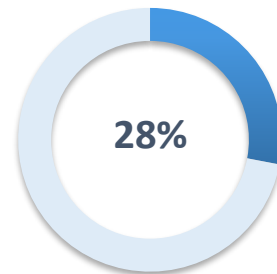

W badaniu częściej brali udział przedstawiciele mikroprzedsiębiorstw zatrudniających od 1 do 9 osób. Nieco ponad jedną czwartą respondentów stanowiły firmy, w których pracowało od 10 do 49 pracowników. Najmniejszy udział miały duże przedsiębiorstwa, zatrudniające powyżej 250 osób.

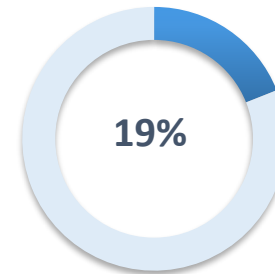
Ilu ogółem pracowników zatrudnia reprezentowane przez Pana/Panią przedsiębiorstwo?

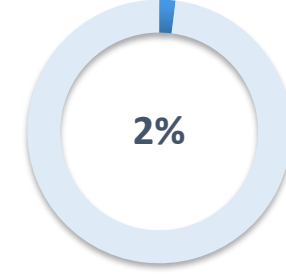
1-9 pracowników

10-49 pracowników

50-249 pracowników

powyżej 250 pracowników

STRUKTURA BADANYCH PRZEDSIĘBIORSTW

Sektor prowadzonej działalności

Przedsiębiorcy biorący udział w badaniu najczęściej prowadzili swoją działalność w branży związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. W dalszej kolejności wskazywali na sektor związany z edukacją, budownictwem i przetwórstwem przemysłowym.

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie badania „Obywatele Ukrainy na zachodniopomorskim rynku pracy z perspektywy pracodawców”, 2022.

ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW (W TYM OBYWATELI UKRAINY)

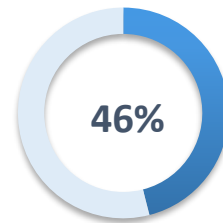
ZATRUDNIANIE OBYWATELI UKRAINY

Czy Państwa firma aktualnie zatrudnia lub zatrudniała w 2022 roku pracowników z Ukrainy?

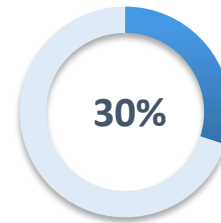
TAK
(89%)

NIE
(11%)

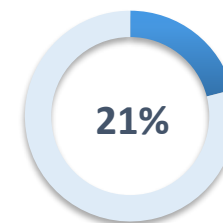
Czy planujecie Państwo w ciągu najbliższych 12 miesięcy zatrudnić nowych pracowników będących obywatelami Ukrainy?

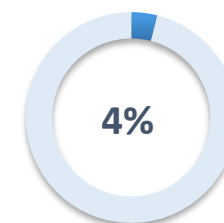
1-9 pracowników

10-49 pracowników

50-249 pracowników

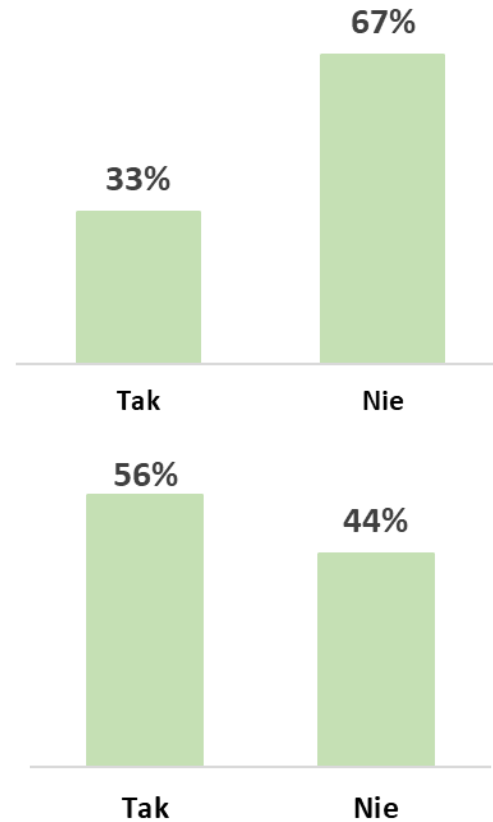
powyżej 250 pracowników

Spośród firm, które zatrudniają lub zatrudniały obywateli z Ukrainy w 2022 roku, **55%** planuje w ciągu najbliższych 12 miesięcy zatrudnić nowych pracowników pochodzących z tego kraju. Najczęściej taką chęć wyrażają przedstawiciele mikro i małych przedsiębiorstw (odpowiednio **46%** i **30%**). Warto jednak zwrócić uwagę, iż w firmach zatrudniających powyżej 250 pracowników, wszystkie biorące udział w badaniu przedsiębiorstwa (5) planują zatrudnić obywateli Ukrainy.

ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zatrudnialiście Państwo cudzoziemców nie będących obywatelami Ukrainy?

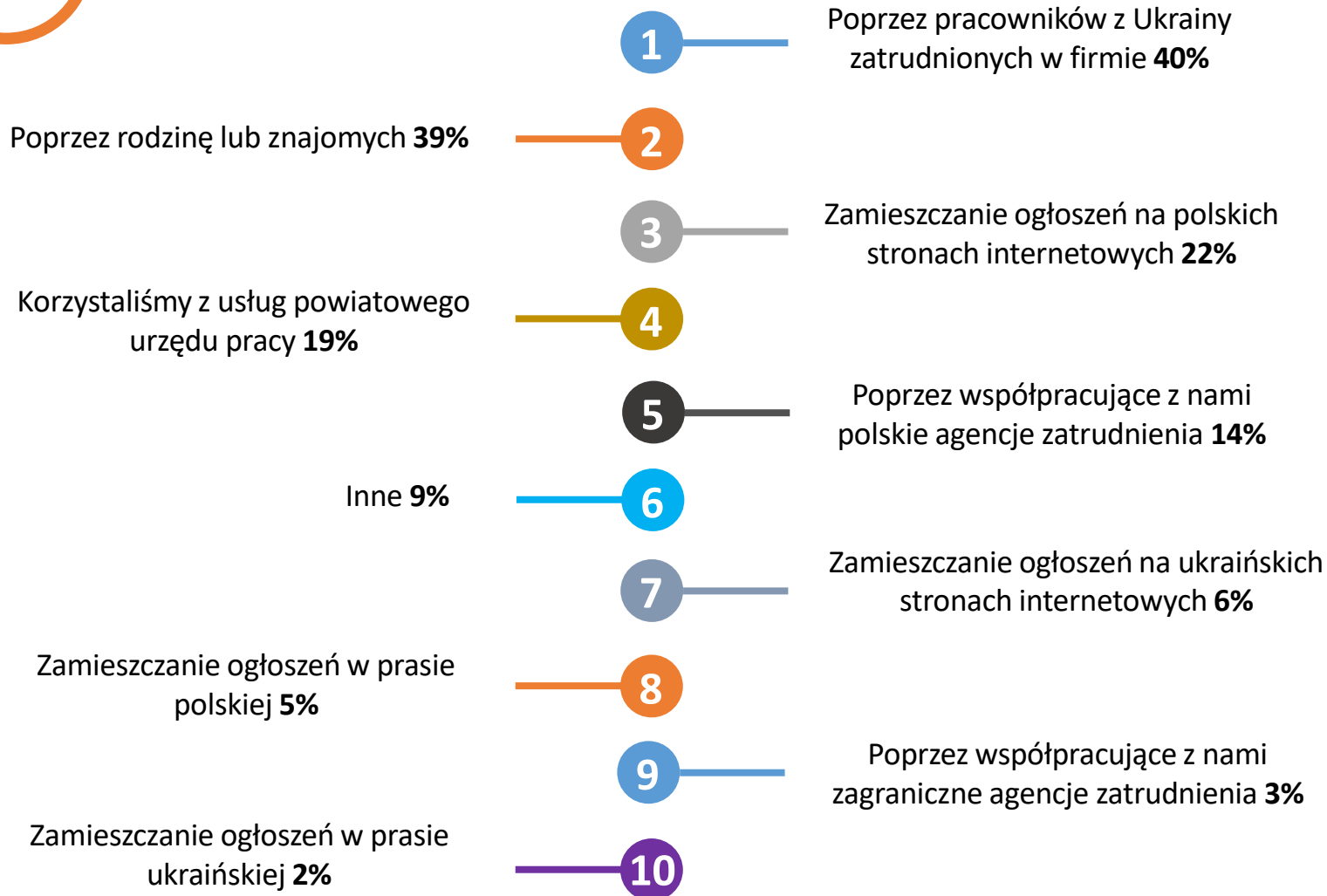
Czy planujecie Państwo w ciągu najbliższych 12 miesięcy zatrudnić nowych pracowników - cudzoziemców nie będących obywatelami Ukrainy?

Co trzecie badane przedsiębiorstwo, poza obywatelami Ukrainy, w ciągu ostatniego roku, zatrudniało również pracowników pochodzących z innych krajów.

Jednocześnie tylko jedna czwarta z nich, planuje w ciągu najbliższych 12 miesięcy zatrudnić nowych pracowników spoza polskiej granicy, nie będących obywatelami Ukrainy.

Zdecydowana większość respondentów nie przewiduje w ciągu najbliższego roku zatrudniania cudzoziemców, nie pochodzących z wschodniej granicy.

Badane przedsiębiorstwa miały możliwość wskazania dowolnej liczby odpowiedzi dotyczącej sposobu pozyskiwania pracowników będących obywatelami Ukrainy.

40% respondentów poszukuje ich za pośrednictwem pracowników z Ukrainy zatrudnionych w firmie. Niewiele mniej (39%) korzysta z pomocy rodziny lub znajomych. Co piąta badana firma, zamieszcza ogłoszenia na polskich stronach internetowych bądź korzysta z usług powiatowego urzędu pracy.

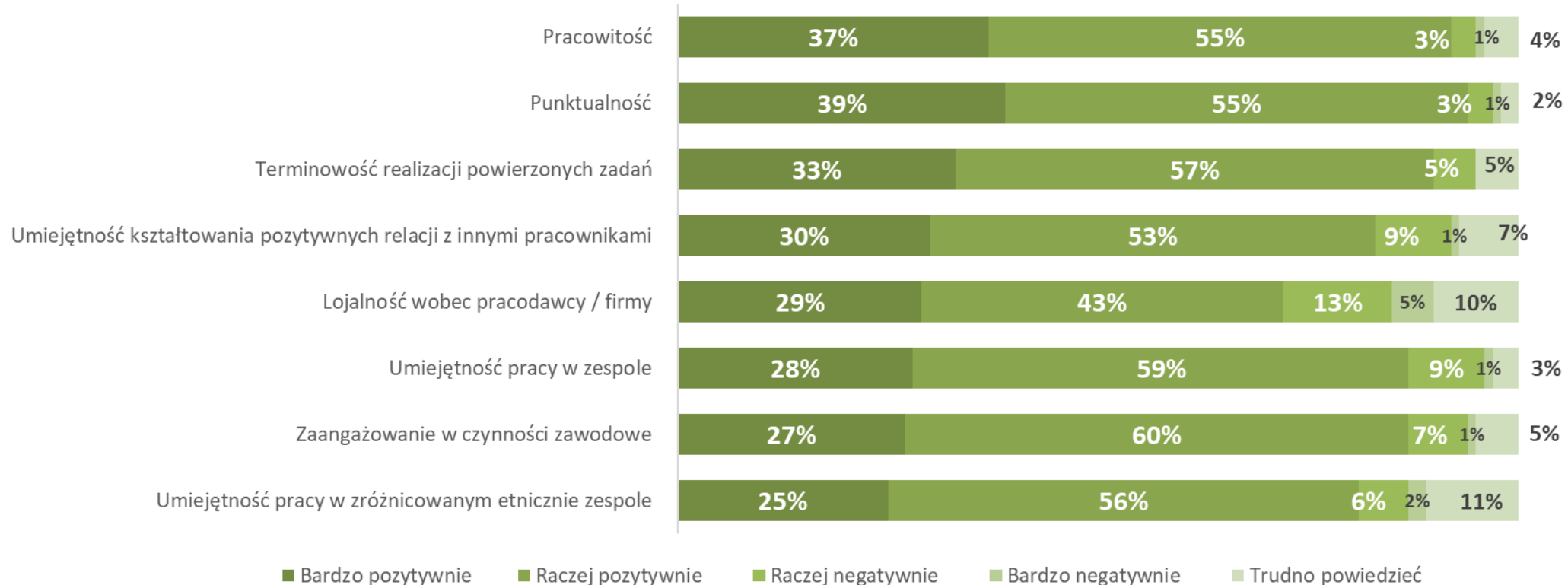
Najbardziej przedstawiciele pracodawców wskazywali na zamieszczanie ogłoszeń w polskiej lub ukraińskiej prasie.

OCENA, OPINIE ORAZ BARIERY ZWIĄZANE Z ZATRUDNIANIEM OBYWATELI UKRAINY

OCENA PRACOWNIKÓW Z UKRAINY

Na ogół przedstawiciele badanych przedsiębiorstw dobrze oceniają pracowników z Ukrainy. Ponad **90%** (suma odpowiedzi raczej i bardzo pozytywnie) ceni ich za pracowitość, punktualność i terminowość realizacji powierzonych zadań. **87%** respondentów docenia pracowników z Ukrainy za zaangażowanie w czynności zawodowe i umiejętność pracy w zespole.

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie badania „Obywatele Ukrainy na zachodniopomorskim rynku pracy z perspektywy pracodawców”, 2022.

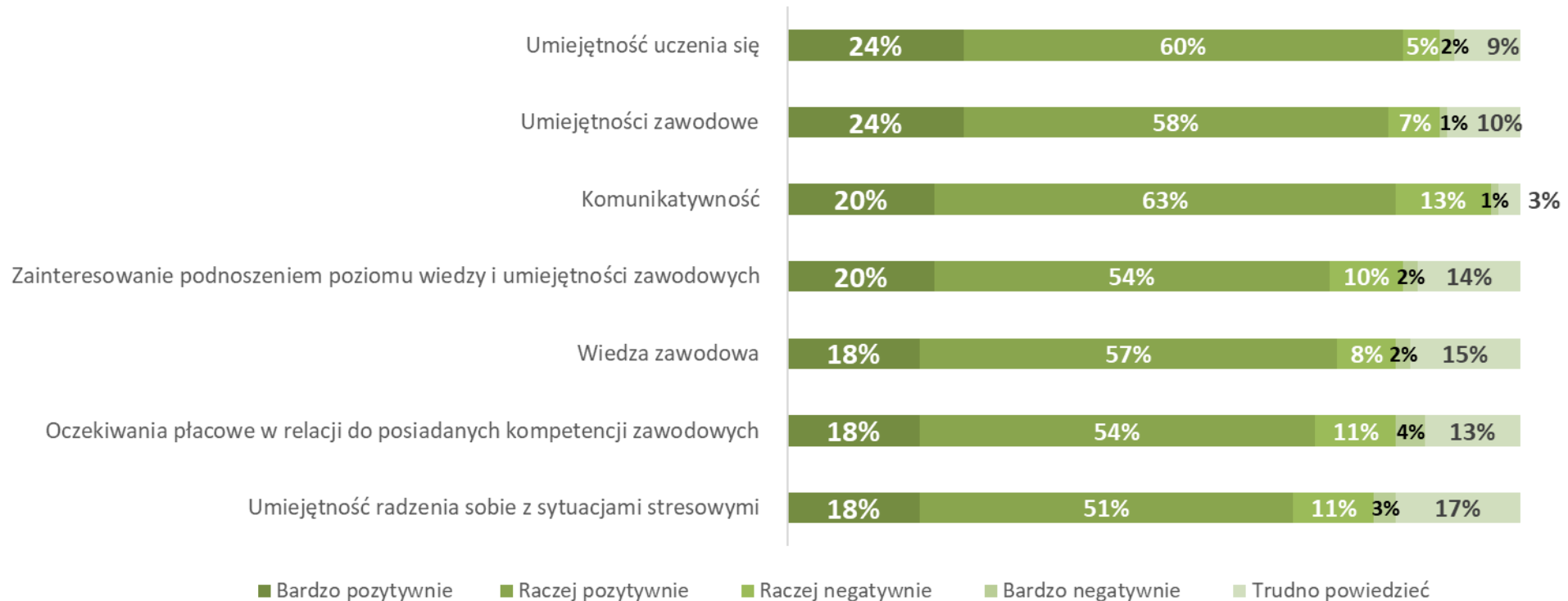

WOJEWÓDZKI
URZĄD PRACY
W SZCZECINIE

OCENA PRACOWNIKÓW Z UKRAINY

Badani pracodawcy pozytywnie oceniają również umiejętność uczenia się, a także komunikatywność. Nie mniej **15%** badanych (suma odpowiedzi raczej lub bardzo negatywnie) źle ocenia pracowników z Ukrainy pod względem oczekiwań płacowych w relacji do posiadanych kompetencji zawodowych.

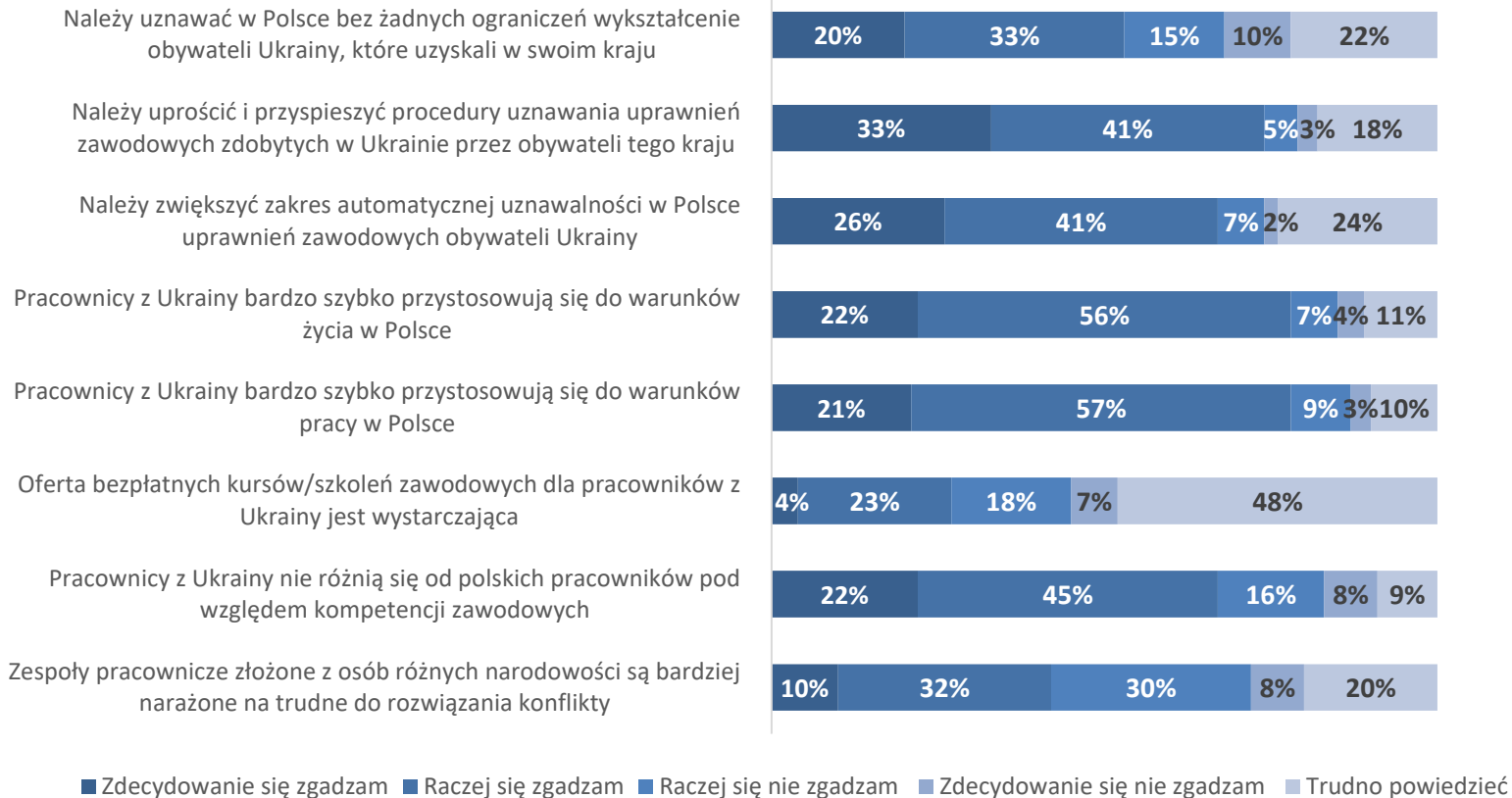
Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie badania „Obywatele Ukrainy na zachodniopomorskim rynku pracy z perspektywy pracodawców”, 2022.

WOJEWÓDZKI
URZĄD PRACY
W SZCZECINIE

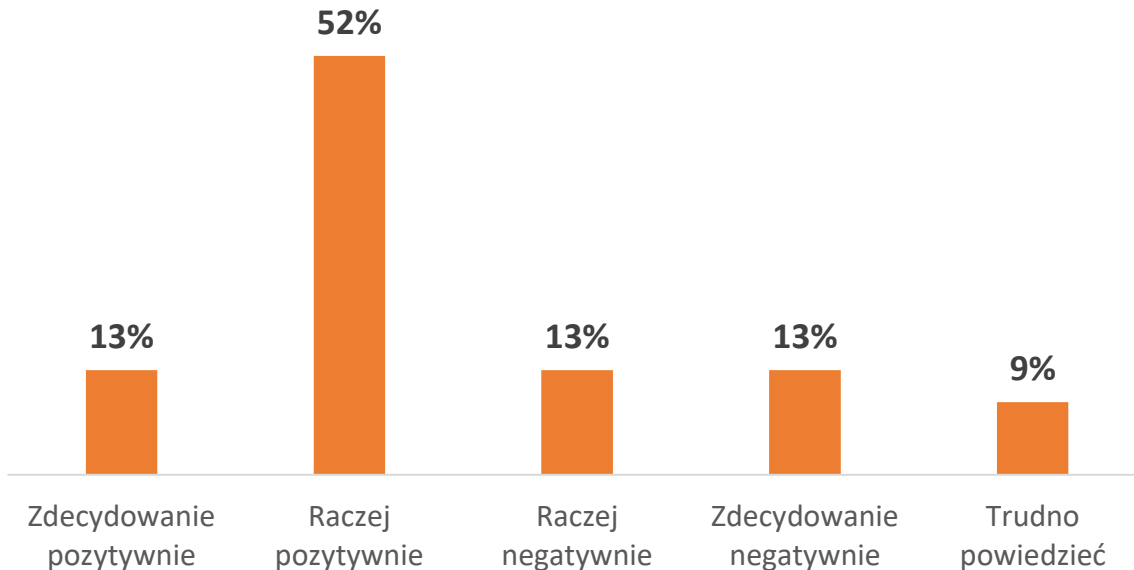
Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami?

Większość pracodawców biorących udział w badaniu zgadza się z opinią, że pracownicy z Ukrainy szybko przystosowują się do warunków życia i pracy w Polsce. Uważają również, że należy uprościć i przyspieszyć procedury uznawania uprawnień zawodowych zdobytych w Ukrainie przez obywateli tego kraju, a także zwiększyć zakres automatycznej uznawalności w Polsce uprawnień zawodowych obywateli Ukrainy. Jest to o tyle istotne, że w przypadku braku polskich kandydatów do pracy o odpowiednich kwalifikacjach, łatwiej byłoby zatrudnić pracownika z Ukrainy na stanowisko wymagające wiedzy specjalistycznej. Warto przy tym nadmienić, że zachodniopomorscy pracodawcy uważają, że pracownicy z Ukrainy nie różnią się od polskich pracowników pod względem posiadanych kompetencji zawodowych.

Na uwagę zwraca fakt, iż blisko połowa badanych nie ma jednoznacznego zdania odnośnie wystarczającej liczby ofert bezpłatnych kursów/szkoleń dla pracowników z Ukrainy.

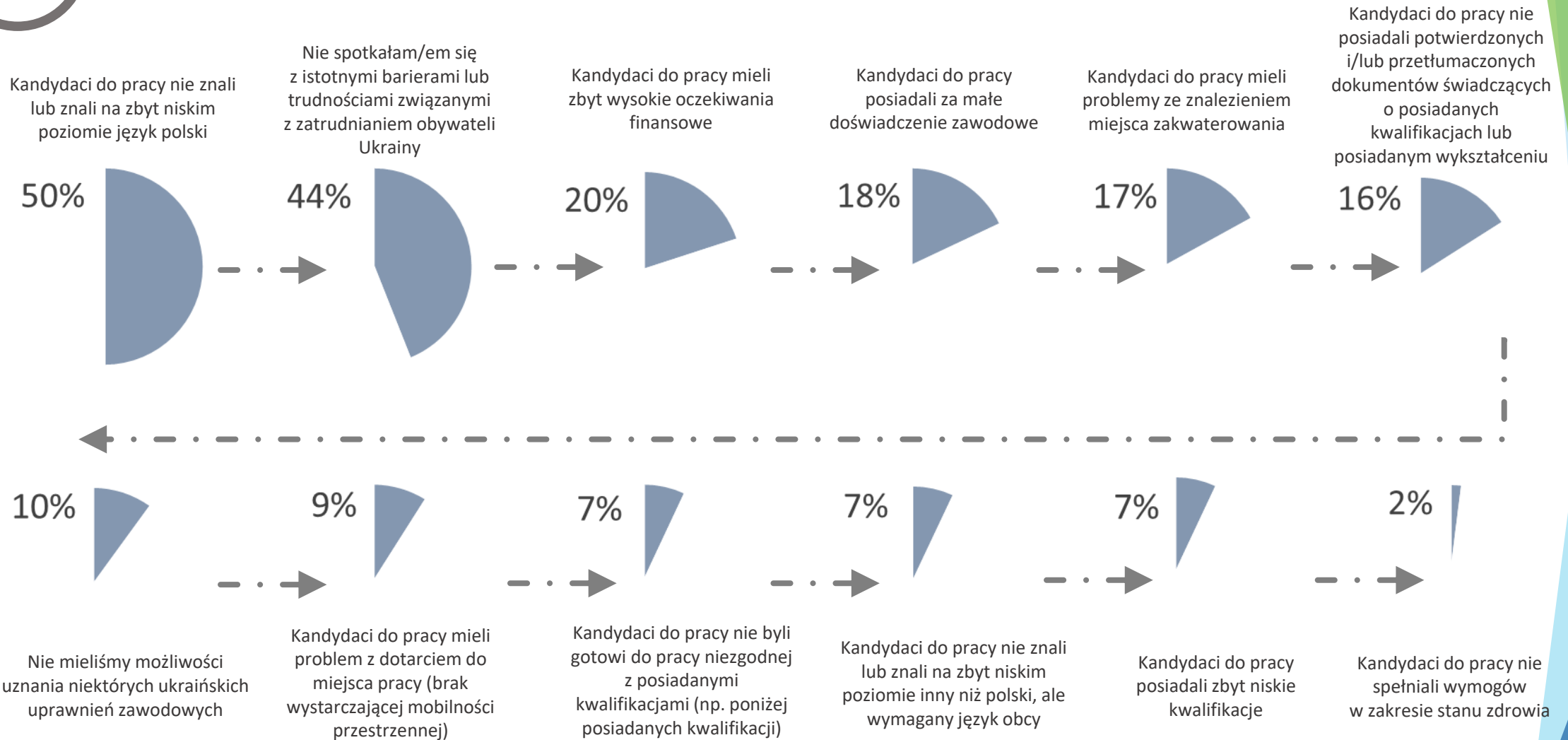
Jak ocenia Pan/i procedury związane z zatrudnianiem obywateli Ukrainy pod względem: jasności przepisów, niezbędności wymaganych formalności oraz czasu, który jest związany z ich dopełnieniem?

Ponad połowa badanych przedsiębiorców pozytywnie oceniła przepisy, na podstawie których mogą zatrudniać obywateli Ukrainy, a także wymagane formalności z tym związane oraz czas potrzebny na ich dopełnienie. Co czwarty pracodawca oceniał procedury związane z zatrudnianiem pracowników pochodzących z Ukrainy raczej negatywnie lub zdecydowanie negatywnie (łącznie 26%). Tylko 9% respondentów nie potrafiło jednoznacznie ocenić procesu zatrudniania obywateli Ukrainy.

BARIERY ZWIĄZANE Z ZATRUDNIANIEM OBYWATELI UKRAINY

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie badania „Obywatele Ukrainy na zachodniopomorskim rynku pracy z perspektywy pracodawców”, 2022.

WOJEWÓDZKI
URZĄD PRACY
W SZCZECINIE

POZAPŁACOWE FORMY WSPARCIA OFEROWANE PRACOWNIKOM Z UKRAINY

POZAPŁACOWE FORMY WSPRCIA OFEROWANE PRACOWNIKOM Z UKRAINY

Wsparcie w zakresie załatwiania formalności związanych z pobytem w Polsce

57%

Zakwaterowanie

42%

Pomoc w udzielaniu wsparcia bliskim przebywającymi w Ukrainie

33%

Wyżywienie

25%

Zapewnienie transportu do miejsca pracy

19%

Kursy lub szkolenia zawodowe

16%

Pomoc w pozyskiwaniu poświadczeń uprawnień zawodowych lub wykształcenia

13%

Pomoc w opiece nad dziećmi lub osobami zależnymi

12%

Dodatkowe ubezpieczenie zdrowotne

11%

Kurs języka polskiego

9%

Inne

6%

Kurs innego niż polski języka obcego

2%

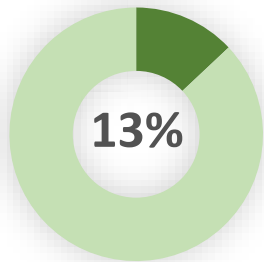
Ponad połowa badanych przedsiębiorców oferowała w 2022 r. pracownikom z Ukrainy wsparcie w zakresie załatwiania formalności związanych z pobytem w Polsce. 42% respondentów zaoferowało zakwaterowanie, zaś co trzeci pracodawca oferował pomoc w udzieleniu wsparcia bliskim przebywającym w Ukrainie. Jedna czwarta badanych zapewniała pracownikom z Ukrainy wyżywienie. Niewielki odsetek firm biorących udział w badaniu oferowało kursy języka polskiego lub innego języka obcego.

KORZYSTANIE ZE WSPARCIA INSTYTUCJI SAMORZĄDOWYCH

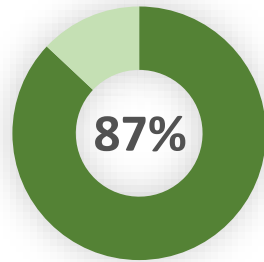

KORZYSTANIE ZE WSPARCIA INSTYTUCJI SAMORZĄDOWYCH

Czy korzystaliście Państwo ze wsparcia instytucji samorządowych (np. powiatowy urząd pracy), uczelni lub innych instytucji publicznych w zakresie pomocy pracownikom z Ukrainy w podnoszeniu kompetencji zawodowych?

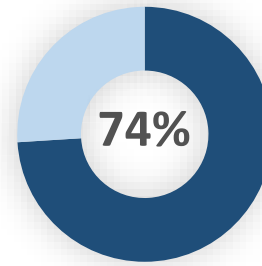

Tak

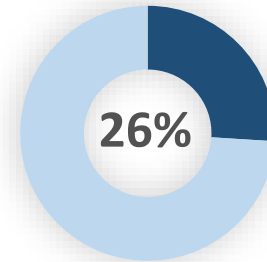

Nie

Czy Pana/i zdaniem powinny być dla pracodawców dostępne finansowane ze środków publicznych szczególne formy wsparcia w przypadku zatrudniania przez nich obywateli Ukrainy?

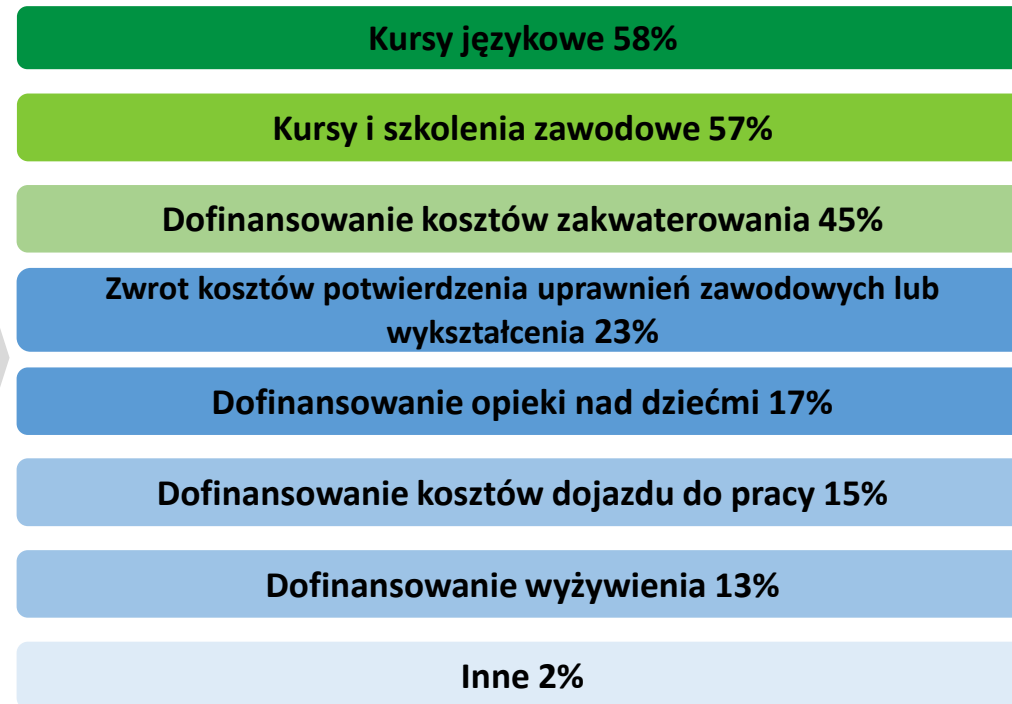
Tak

Nie

Zdecydowana większość badanych pracodawców nie korzystała ze wsparcia instytucji samorządowych w zakresie pomocy pracownikom z Ukrainy w podnoszeniu kompetencji zawodowych. Jednocześnie blisko trzy czwarte respondentów uważa, że powinny być dla pracodawców dostępne finansowane ze środków publicznych szczególne formy wsparcia w przypadku chęci zatrudnienia przez nich obywateli Ukrainy.

Jakie Pana/i zdaniem powinny to być formy wsparcia dla pracowników z Ukrainy możliwe do wykorzystania przez zatrudniających ich pracodawców?

Pracodawcy, którzy uważają, że powinny być dla nich dostępne finansowane ze środków publicznych szczególne formy wsparcia w przypadku zatrudniania przez nich pracowników z Ukrainy, wskazywali przede wszystkim na kursy językowe oraz kursy i szkolenia zawodowe. Niespełna połowa ankietowanych uważa, że taką formą wsparcia powinna być możliwość dofinansowania kosztów zakwaterowania, zaś blisko co czwarty badany chciałby, aby pomoc obejmowała zwrot kosztów potwierdzenia uprawnień zawodowych lub wykształcenia.

OCENA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA KONDYCJĘ FIRMY

OCENA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA KONDYCJĘ FIRMY

Koszty pracy w 2022 r., koszty energii w 2022 r., wybuch wojny w Ukrainie oraz koszty komponentów i usług, z których korzysta przedsiębiorstwo w 2022 r. to według badanych pracodawców czynniki, które mają negatywny wpływ (bardzo duży lub umiarkowany) na kondycję ich firmy.

Napływ w 2022 r. nowej fali migrantów z Ukrainy na polski rynek pracy po wybuchu wojny w Ukrainie

Odptyw z polskiego rynku pracy w 2022 r. części obywateli z Ukrainy, którzy byli zatrudnieni przed wybuchem w ich kraju wojny

Wprowadzone w 2022 r. regulacje prawne w zakresie zatrudniania obywateli Ukrainy

Koszty komponentów i usług, z których korzysta przedsiębiorstwo w 2022 r.

Wybuch wojny w Ukrainie

Koszty energii w 2022 r.

Koszty pracy w 2022 r.

■ Bardzo duży wpływ negatywny ■ Umiarkowany wpływ negatywny ■ Umiarkowany wpływ pozytywny ■ Bardzo duży wpływ pozytywny ■ Czynnik nie miał większego znaczenia ■ Trudno powiedzieć

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie badania „Obywatele Ukrainy na zachodniopomorskim rynku pracy z perspektywy pracodawców”, 2022.

WOJEWÓDZKI
URZĄD PRACY
W SZCZECINIE

PRZEWIDYWANIA DOTYCZĄCE PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

PRZEWIDYWANIA ODNOŚNIE SYTUACJI PRZEDSIĘBIORSTW W CIĄGU NAJBLIŻSZYCH 12 MIESIĘCY

Który z niżej wymienionych scenariuszy w perspektywie najbliższych 12 miesięcy uznaje Pan/i za najbardziej prawdopodobny dla branży, w której działa Państwa przedsiębiorstwo?

2%

Scenariusz optymistyczny

BRANŻA NIE ZOSTANIE DOTKNIĘTA KRYZYSEM, MOŻNA SIĘ SPODZIEWAĆ WZROSTU SPRZEDAŻY PRODUKTÓW / USŁUG, W PRZEDSIĘBIORSTWACH JĄ REPREZENTUJĄCYCH RACZEJ ZWIĘKSZY SIĘ POZIOM ZATRUDNIENIA

32%

Scenariusz umiarkowanie optymistyczny

BRANŻA RACZEJ NIE ZOSTANIE ISTOTNIE DOTKNIĘTA KRYZYSEM, ALE BĘDZIE ON DLA REPREZENTUJĄCYCH JĄ PRZEDSIĘBIORSTW ODCZUWALNY, CHOCIAŻ RACZEJ NIE POWINIEN SIĘ PRZYCZYNIĆ DO SPADKU SPRZEDAŻY PRODUKTÓW / USŁUG. PRZEDSIĘBIORSTWA RACZEJ UTRZYMAJĄ POZIOM AKTUALNEGO ZATRUDNIENIA Z MOŻLIWYMI NIEWIELKIMI KOREKTAMI

42%

Scenariusz umiarkowanie pesymistyczny

BRANŻA ZOSTANIE DOTKNIĘTA KRYZYSEM, SPADEK SPRZEDAŻY / USŁUG BĘDZIE ODCZUWALNY I DOPROWADZI DO ZMNIEJSZENIA ZATRUDNIENIA W BRANŻY, A TAKŻE DOPROWADZI DO ZAWIESZENIA LUB LIKWIDACJI DZIAŁALNOŚCI NA PONADPRZECIĘTNYM (NIETYPOWYM) POZIOMIE. JEDNAK NIE BĘDZIEMY MIELI DO CZYNINIENIA Z ZAPAŚCIĄ BRANŻY

11%

Scenariusz pesymistyczny

BRANŻA ZOSTANIE MOCNO DOTKNIĘTA KRYZYSEM. W KONSEKWENCJI DRASTYCZNIE SPADNIE SPRZEDAŻ PRODUKTÓW / USŁUG. DOJDZIE DO LICZNYCH ZWOLNIEŃ PRACOWNIKÓW, A TAKŻE UPADŁOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW. BRANŻĘ DOTKNIĘ POWAŻNY KRYZYS

13%

Scenariusz neutralny

W BRANŻY NIE NALEŻY SPODZIEWAĆ SIĘ JAKICHKOLWIEK – ZWIĄZANYCH Z KRYZYSEM – ISTOTNYCH ZMIAN W ZAKRESIE SPRZEDAŻY, ZATRUDNIENIA LUB LICZEBNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie badania „Obywatele Ukrainy na zachodniopomorskim rynku pracy z perspektywy pracodawców”, 2022.

WOJEWÓDZKI
URZĄD PRACY
W SZCZECINIE

PRZEWIDYWANIA ODNOŚNIE SYTUACJI PRZEDSIĘBIORSTW W CIĄGU NAJBLIŻSZYCH 12 MIESIĘCY

Czy spodziewacie się Państwo w ciągu najbliższych 12 miesięcy **wystąpienia recesji** (zahamowanie i spadek produkcji utrzymujący się przez co najmniej 6 miesięcy, objawiający się spadkiem PKB, spadkiem inwestycji, a także zatrudnienia, wzrostem stopy bezrobocia oraz obniżeniem poziomu płacy realnej)?

W branży, w której działa Pana/i przedsiębiorstwo

■ Zdecydowanie tak ■ Raczej tak ■ Raczej nie ■ Zdecydowanie nie ■ Trudno powiedzieć

W polskiej gospodarce

■ Zdecydowanie tak ■ Raczej tak ■ Raczej nie ■ Zdecydowanie nie ■ Trudno powiedzieć

W europejskiej gospodarce

■ Zdecydowanie tak ■ Raczej tak ■ Raczej nie ■ Zdecydowanie nie ■ Trudno powiedzieć

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie badania „Obywatele Ukrainy na zachodniopomorskim rynku pracy z perspektywy pracodawców”, 2022.

WOJEWÓDZKI
URZĄD PRACY
W SZCZECINIE

PODSUMOWANIE

89%

badanych pracodawców
zatrudnia obywateli
Ukrainy

50%

ankietowanych firm za
istotną barierę przy
zatrudnianiu obywateli
Ukrainy uznali brak
znajomości języka
polskiego

49%

respondentów uznało,
iż koszty energii w 2022 r.
miały bardzo duży wpływ
negatywny na kondycję
firmy

+90%

respondentów pozytywnie
ocenia pracowników
z Ukrainy za ich
pracowitość, punktualność
i terminowość

57%

badanych oferowało
wsparcie w zakresie
załatwiania formalności
związanych z pobytem
w Polsce

42%

badanych pracodawców za
najbardziej prawdopodobny
w perspektywie najbliższych 12
miesięcy uznaje scenariusz
umiarkowanie pesymistyczny

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie badania „Obywatele Ukrainy na zachodniopomorskim rynku pracy z perspektywy pracodawców”, 2022.

WOJEWÓDZKI
URZĄD PRACY
W SZCZECINIE

Pomorze
Zachodnie

Statystyki, badania i analizy regionalnego i lokalnego rynku pracy województwa zachodniopomorskiego, dostępne są na stronie internetowej www.wup.pl

- Statystyki o rynku pracy w województwie, powiatach i gminach;
- Nastroje zatrudnieniowe pracodawców w województwie zachodniopomorskim;
- Barometr zawodów 2023 - Raport podsumowujący badanie w województwie zachodniopomorskim;
- Europejski Barometr Rynku Pracy;
- Bezrobocie rejestrowane w gminach województwa zachodniopomorskiego;
- Struktura bezrobocia w gminach województwa zachodniopomorskiego;
- Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w województwie zachodniopomorskim;
- Bezrobotni niepełnosprawni i niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu w województwie zachodniopomorskim;
- Sytuacja osób młodych na rynku pracy w województwie zachodniopomorskim;
- Kobiety na zachodniopomorskim rynku pracy;
- Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych;
- Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy województwa zachodniopomorskiego.

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie

ul. A. Mickiewicza 41

70-383 Szczecin

tel. + 48 91 42 56 100

fax + 48 91 42 56 103

e-mail: sekretariat@wup.pl

www.wup.pl

@wupszczecin

@WUP_Szczecin

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie

WOJEWÓDZKI
URZĄD PRACY
W SZCZECINIE

Pomorze
Zachodnie